

Upphandlingsplan 2024 - 2025

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Innehållsförteckning

Inledning	3
Största inköpsområden år 2022	4
Största inköpsområden 2022	4
Planerade upphandlingar över tröskelvärdet 2024 - 2025	6
Planerade upphandlingar 2024 - 2025	6
Beskrivning av systematiskt hållbarhetsarbete i upphandlingar	7
Beskrivning av uppföljning av hållbarhetskrav	9
Produkt och verksamhetsområden där nya hållbara och innovativa inköpslösningar efterfrågas.....	10

Inledning

I budget 2018 beslutade kommunfullmäktige att stadens inköpsverksamhet, genom en tydlig politisk styrning, ska användas som strategiskt verktyg för att bidra till fler och bättre innovationer och att vidareutveckla det påbörjade arbetet med att uppnå sociala och miljömässiga mål. Den utredning som följde visade att ökad politisk styrning på nämnds- och koncernnivå kräver gemensam rapportering och planering av strategiskt angelägna upphandlingar samt innovativa och hållbara upphandlingar.

Samtliga nämnder ska med anledning av kommunfullmäktiges beslut årligen redovisa aktuell inköpsstatistik, planerade upphandlingar (över tröskelvärdet), hur hållbarhetshänsyn säkras i nämndens inköp och upphandlingar samt eventuella produkt- eller verksamhetsområden där mer hållbara och/eller innovativa inköpslösningar efterfrågas.

Nämndernas upphandlingsplaner ska ligga till grund för stadens gemensamma planering av strategiskt viktiga inköpsprojekt. En sammanfogad rapport över inkomna upphandlingsplaner kommer att redovisas för kommunstyrelsen.

Största inköpsområden år 2022

Kommunstyrelsen arbetar aktivt med att upphandla kommunövergripande (kö) ramavtal inom samtliga inköpsområden i staden, och antalet ramavtalsområden ökar ständigt. Enligt Malmö stads **Inköspolicy** (KF 2018-04-28 § 107) är det respektive nämnds ansvar att inköp och upphandlingar sker enligt gällande regelverk och att kommunövergripande avtal nyttjas eftersom hög avtalstrohet eftersträvas. För de behov som inte täcks av kommunens kommunövergripande ramavtal ska nämndspecifika avtal användas. Alternativt ska avtal som samordnats av annan part, till exempel Skånes Kommuner eller ADDA¹, nyttjas. Hög avtalstrohet är en förutsättning för en fungerande kontroll och styrning av inköpsverksamheten. Bristande avtalstrohet kan innebära att EU-direktiv och svensk lagstiftning inte följs, att förtroendet för kommunen som köpare minskar, att staden får sämre villkor med avseende på exempelvis pris, frakt, montering, garanti, miljö etcetera. Det innebär också att det arbete som staden lägger på att skapa ramavtal inte ger önskad effekt. Avtalstrohet är inte obligatoriskt att rapportera till kommunstyrelsen. Enskild förvaltning kan dock välja att rapportera till nämnd.

För att få en överblick över stadens värdemässigt största inköpsområden ska respektive nämnd redogöra för sina största inköpsområden under föregående år, dvs. 2022 (tkr). Den del av inköpen som skett genom avrop på kommunövergripande ramavtal har noterats i tabellen. Inköp som inte avropats från stadens ramavtal har noterats i tabellen ”Inköp från annat avtal”.

¹ [Ett företag inom Sveriges Kommuner och Regioner \(SKR\) som erbjuder hjälp med strategisk försörjning av varor, tjänster och kompetens.](#)

Största inköpsområden 2022

Som kan utläsas i tabellen nedan sker gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen inköp uteslutande från ramavtal eller förvaltningsspecifika avtal.

Köp utbildning, annan utbildningssamordnare

Avser inköp av externa utbildningsplatser. Inköpen av utbildningsplatser sker från förvaltningsavtalade leverantörer men även från kommuner och folkhögskolor som har elever folkbokförda i Malmö (ej upphandlingspliktigt).

Konsulttjänster

Här registreras kurser som är delmoment i elevernas studieprogram och inköp från avtalade konsulter.

Årets investeringar

Inköpen följer ramavtal eller förvaltningsspecifika avtal. Exempel på inköp som registrerats som investering är möbelinköp och IT-utrustning.

Böcker, tidningar och facklitteratur

Inköpen följer ramavtal eller förvaltningsspecifika avtal.

Städning

För externa hyresavtal som exempelvis med Malmö universitet ingår kostnad för städ till den externa fastighetsägaren. Tjänsten ligger då utanför Malmö stads ramavtal.

Pedagogiska förbrukningsinventarier

Inköp av utbildningsmaterial till elever. Bland annat Agnesfrids gymnasium behöver gå utanför stadens ramavtal och upphandla utbildningsmaterial på egen hand för att täcka behovet inom exempelvis fordonsprogrammet.

Inköpsområde	Inköp från (k.ö.) avtal (tkr)	Inköp från annat avtal (tkr)	Totalt (tkr)
46321 Köp utbildning, annan utbsam	3 876	117 356	121 232
74500 Konsulttjänster	2 319	15 805	18 124
64131 Datorer	16 407	331	16 738
12220 Årets inv inventarier	14 682	1 955	16 637
64300 Böcker, tidningar o facklitt	6 993	2 635	9 628
64130 IT- o teleinventarier	8 992	556	9 548
61316 Städning	6 116	1 472	7 588
64105 Pedagogiska förbrukn.inventari	2 310	5 216	7 526

Planerade upphandlingar över tröskelvärdet 2024 - 2025

För att kunna fatta stadsövergripande strategiska beslut kring upphandlingar behöver kommunstyrelsen en sammanställning av samtliga större upphandlingar som planeras i respektive nämnd för de kommande två åren. Nämnden ska därför i detta ärende redovisa samtliga planerade upphandlingar, över tröskelvärdet, år 2024 - 2025 samt uppskattat kontraktsvärde för dessa.

Upphandlingar som genomförs i samarbete mellan flera nämnder redovisas av den nämnd som ansvarar för genomförandet. Kommunövergripande ramavtalsupphandlingar redovisas av kommunstyrelsen.

Planerade upphandlingar 2024 – 2025

Nämnden planerar inga egna upphandlingar under perioden 2024-2025. Nämnden ingår däremot i följande upphandling tillsammans med grundskoleförvaltningen, förskoleförvaltningen, arbetsmarknad- och socialförvaltningen och serviceförvaltningen.

Skolskjuts

Under 2024 kommer ett nytt avtal upphandlas som avser skolskjuts och skolresor med taxi inom ramen för anpassad gymnasieskola. Det befintliga ramavtalet löper ut i maj 2024. Upphandlingen genomförs i samarbete med serviceförvaltningen, grundskoleförvaltningen, arbetsmarknad- och socialförvaltningen samt förskoleförvaltningen. Systemägare för avtalet är serviceförvaltningen. För gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen beräknas kontraktsvärdet för hela avtalsperioden ligga på cirka 20 mkr.

Upphandlingen genomförs med stöd av upphandlingskonsult från Malmö stads ramavtalade leverantör Ecenea. För det systematiska hållbarhetsarbetet har förvaltningen tagit hjälp av Malmö stads upphandlingsenhet som då har formulerat kravställning för detta i upphandlingen.

Planerad upphandling	Kontraktsvärde (tkr) Ange värde för hela avtalsperioden
Skolskjuts med taxi (4 år)	20 000

Beskrivning av systematiskt hållbarhetsarbete i upphandlingar

Av lagstiftning och styrdokument såsom Agenda 2030, barnkonventionen och stadens miljöprogram² och inköbspolicy³ följer att staden har ett ansvar att i sin roll som inköpare beakta miljömässiga och sociala hållbarhetsaspekter i upphandlingar.

Ett systematiskt angreppssätt är avgörande för att säkra att hållbarhetshänsyn tas i varje upphandling. Nedan ska nämnden därför redogöra för hur de systematiskt arbetar med hållbarhetshänsyn.

Nytt för årets rapportering är att nämnden endast ska beskriva hur vissa utvalda hållbarhetskrav ställts i tidigare genomförda upphandlingar.

Med hållbarhetskrav avses både miljökrav och sociala krav. För mer vägledning och information kring hållbarhetsarbete i upphandling, se [Vägledning för hållbarhet i upphandling](#)⁴.

Kommunstyrelsen ansvarar för att säkerställa hållbarhetskrav i kommunövergripande upphandlingar/avtal. Redovisning av hållbarhetskrav i dessa upphandlingar/avtal svarar kommunstyrelsen för. När det gäller de upphandlingar som sker via ADDA, Kammarkollegiet eller Skånes Kommuner behöver nämnden inte redogöra för de hållbarhetskrav som ställts.

För nämndspecifika upphandlingar som genomförs av egen personal eller via internt/externt ombud, ligger ansvaret för att uppnå en viss hållbarhetsstandard på den enskilda nämnden. Den följande redogörelsen avser således nämndspecifika upphandlingar såväl under som över tröskelvärdet och kopplar an till stadens skyldigheter att uppfylla såväl miljöprogrammet som lagkrav. Direktupphandlingar undantas i denna redogörelse.

Upphandlingskategorier som omfattas av tabellerna nedan

Cirkulära krav som tillämpats i upphandlingar det senaste året	Ställer ni kravet regelmässigt?		
	Ja	Nej	Ej relevant
Välja återbrukade produkter			X ingen upphandling som berörs
Välja produkter/material som kan återvinnas/återbrukas längre fram			X ingen upphandling som berörs
Välja flergångsalternativ framför engångsalternativ			X ingen upphandling som berörs
Reparationsmöjligheter			X ingen upphandling som berörs
Cirkulär avyttring (ex. skapa system för att avyttra till återanvändning/materialåtervinning)			X ingen upphandling som berörs
Efterfråga återvunnet material			x X ingen upphandling som berörs

² Antagen av kommunfullmäktige 2021-04-29

³ Antagen av kommunfullmäktige 2018-04-28

⁴ Publicerad på Malmö stads intranät, Komin, daterad 2023-05-12

Krav för hållbar mobilitet, minskat buller och minskade luftföroreningar

Krav för hållbar mobilitet, minskat buller och minskade luftföroreningar som tillämpats i upphandlingar det senaste året	Ställer ni kravet regelmässigt?		
	Ja	Nej	Ej relevant
Cykeltransporter			X ingen upphandling som berörs
Förnybara drivmedel – transporter och arbetsfordon	x		
El, biogas eller vätgasfordon	x		
Möjliggöra resor i linje med stadens resepolicy			X ingen upphandling som berörs
Euroklass-krav och utsläppskrav på arbetsmaskiner			X ingen upphandling som berörs

Arbetsrättsliga krav

Arbetsrättsliga krav som tillämpats i upphandlingar det senaste året	Ställer ni kravet regelmässigt?		
	Ja	Nej	Ej relevant
Arbetsrättsliga villkor för lön, semester och arbetstid	x		
Hållbara leveranskedjor (ILO:s kärnkonventioner m.fl.)	x		
Krav på rättvisemärkta produkter (exv. Fairtrade)			x
Krav på systematiskt arbetsmiljöarbete	x		
Etiska krav på natursten			x

Beskrivning av uppföljning av hållbarhetskrav

Att ställa hållbarhetskrav i upphandling är första steget, men att följa upp kraven är minst lika viktigt. Det är vid uppföljning vi säkerställer att kraven faktiskt efterlevs och får effekt. Det är då vi motverkar osund konkurrens mellan leverantörer som uppfyller kraven och de leverantörer som endast påstår sig uppfylla kraven.

Nytt för årets rapportering är att nämnden ska beskriva hur uppföljning av ställda hållbarhetskrav sker.

För det fall nämnden gör egna upphandlingar över tröskelvärdet ska nämnden beskriva på vilket sätt nämnden arbetar för att följa upp de hållbarhetskrav som ställts i dessa upphandlingar. Frågan avser de upphandlingar som nämnden själv genomför och har ansvar för att följa upp.

Under perioden har gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen, tillsammans med serviceförvaltningen, grundskoleförvaltningen, förskoleförvaltningen och arbetsmarknads- och socialförvaltningen, en upphandling över tröskelvärdet.

I upphandlingen ställs krav på att leverantörernas organisation följer lagar och förordningar, uppfyller sina förpliktelser mot samhället och medarbetarna samt lever upp till miljömålen.

I upphandlingen krävstills att leverantören uppfyller kravet enligt lagen om offentlig upphandling 13 kapitel 1-3 §. Anbudsgivare som efter en kontroll inte klarar dessa krav utesluts från att delta i upphandlingen. Exempel på uteslutning enligt ovan är:

- 1) sådan brottslighet som innefattar deltagande i en kriminell organisation, bestickning, bedrägeri, penningtvätt eller finansiering av terrorism, terroristbrott eller brott med anknytning till terroristverksamhet eller människohandel. När anbudsgivaren är en juridisk person, ska denne uteslutas om en person som ingår i leverantörens förvaltnings-, lednings- eller kontrollorgan har dömts för brottet.
- 2) Vidare anledning till att en leverantör utesluts är om denna inte har fullgjort sina skyldigheter avseende betalning av skatter eller socialförsäkringsavgifter i det egna landet eller i det land där upphandlingen sker.
- 3) Vidare grund för uteslutning är om upphandlande myndighet kan visa att leverantören har åsidosatt tillämpliga miljö-, social- eller arbetsrättsliga skyldigheter eller om den är i konkurs eller är föremål för insolvens- eller likvidationsförfaranden och så vidare eller om det kan påvisas att leverantören gjort sig skyldig till något allvarligt fel i yrkesutövningen leverantören ska respektera grundläggande mänskliga rättigheter i sin verksamhet och ha rutiner för att säkerställa att samtliga varor/tjänster som levereras under avtalsperioden är framställda under förhållanden som är förenliga med:

I upphandlingen ställs även följande krav på leverantör.

- Kvalitets- och miljöledningssystem
- Kreditbetyg, F-skatt och SKV-4820
- Referensuppdrag
- Malmö stads uppförandekod
- ILO:s åtta kärnkonventioner
- FN:s barnkonvention
- det arbetarskydd och den arbetsmiljölagstiftning som gäller i tillverkningslandet
- den arbetsrätt, inklusive lagstiftning om minimilön, och socialförsäkringsskydd som gäller i tillverkningslandet

Produkt och verksamhetsområden där nya hållbara och innovativa inköpslösningar efterfrågas

Malmö stad genomför årligen inköp för cirka nio-tio (9–10) miljarder kronor. Kraften i stadens inköp är påtaglig men det krävs ökad samordning för att på ett samlat sätt fokusera på de politiska ambitionerna när det gäller social och miljömässig hållbarhet och innovativa inköpslösningar. Ett första steg är att skapa en överblick genom att nämnderna identifierar och rapporterar förslag på behov av nya inköpslösningar.

Nya (hållbara och innovativa) inköpslösningar kan bli aktuella när befintliga lösningar inte är tillräckligt effektiva, har för låg kvalitet, är för dyra eller saknas helt. Nya inköpslösningar kan även vara relevanta i de fall det behövs nya angreppssätt för att säkra stadens uppfyllande av miljöprogrammet och Agenda 2030. I sådana fall finns anledning att uppmuntra till nya lösningar.

Nya inköpslösningar behöver ta sin utgångspunkt i det behov som ska tillgodoses. Det handlar om att på ett tydligt sätt beskriva vilken funktion som ska uppnås eller tillgodoses (Vad) men utan att beskriva lösningen (Hur).

För att skapa utrymme för ett hållbart och innovativt perspektiv för att uppnå de behov som staden har krävs god framförhållning då upphandling av nya lösningar är tidskrävande. Vad gäller innovativa inköpslösningar krävs i många fall att verksamheten är beredd att satsa såväl personellt (arbetstid) som ekonomiskt (testbädd) för att finna nya lösningar. Ett resonemang kring innovativa inköpslösningar finns i utredningen **Åttersrapportering - Utredningsdirektiv budget 2018 - Utreda förutsättningar för bättre politisk styrning och främjande av såväl hållbara som innovationsupphandlingar** (STK-2019-1134).

Nedan ska nämnden ge förslag på produkt- eller verksamhetsområden där nya inköpslösningar efterfrågas, eller där behovet potentiellt kan lösas på ett mer hållbart sätt

Medarbetare från gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen deltar löpande i Malmö stad övergripande projekt och referensgrupper där man på olika sätt arbetar mot hållbara och innovativa inköpslösningar för staden. Det rör sig om allt från behovsanalys och upphandling av ny avtalskatalog för Malmö stad, upphandling av nytt elevsystem, samordnad varudistribution vid kris, referensgrupper till finansiella tjänster, livsmedelsavtal, cateringavtal, möbelavtal med mera. Utöver detta deltar medarbetare från förvaltningen i olika kommunövergripande inköpsnätverk vars syfte även här är att utveckla stadens inköpslösningar så att skolorna har tillgång till de varor och tjänster de behöver.

I föregående upphandlingsplan för 2023-2024 var ett av gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen utvecklingsmål att kommunen skulle ta fram en tydligare avtalskatalog så att det skulle bli enklare för inköpare att hitta information om samt avropa från Malmö stads ramavtal. Som nämns i stycket ovan har nu kommunen upphandlat en ny avtalskatalog som kommer implementeras på förvaltningen under 2024.